

MIEŠTO LAIKRAŠTIS

Apie tai, kas svarbiausia ir aktualiausia Marijampolės žmonėms

Nr. 47 (1863) 2025 07 03

Istorinė diena – šilumos ūkis vėl Marijampolės savivaldybės rankose

Redakcijos nuotr.

Nuo liepos 1-osios uždaroji akcinė bendrovė „Marijampolės šilumos tinklai“ – oficialiai Marijampolės savivaldybės žinioje. Daugiau nei dvidešimtmetį trukęs Marijampolės šilumos ūkio valdymas privačios įmonės rankose baigėsi. Tiek įstaigos vadovybė, tiek savivalda sako, kad energetinį ūkį valdyti savarankiškai – reikšminga, nebeliks spėlionių, ar kaina ne per aukšta, ar šilumos tiekimo valdymas ne per daug nutolęs nuo pačios savivaldos. Visgi, įmonės vadovas sako, kad mažesnių kainų už šildymą nereikėtų tikėtis, bet bus stengiamasi, kad jos nebūtų aukštesnės nei kitose savivaldybėse.

Vaida MASAITIENĖ

Užbaigtas daugiau nei dvidešimtmetį trukęs Marijampolės šilumos ūkio valdymas privačios įmonės rankose – nuo liepos 1 d. šilumos tiekimą perėmė uždaroji akcinė bendrovė „Marijampolės šilumos tinklai“. Su bendrove „Litesko“

sutartis buvo pasirašyta dar 2000-aisiais metais ir galiojo iki šių metų birželio 30 d. Visą šį laikotarpį šilumos ir karšto vandens tiekimu Marijampolės gyventojams rūpinosi „Litesko“ filialas „Marijampolės šiluma“. Savivaldybei grąžinti šilumos ūkį – ilgai siektas tikslas: „Šiandien šis šilumos ūkis

yra tikrai stiprus, o savivaldybė ir jos įmonė gali juo pasirūpinti, todėl taip ryžtingai imamės šio verslo, norėdami turėti viską savo rankose. Mes patys žinosim, kiek viskas kainuoja, kiek ir kur reikia investuoti, tada nekils nereikalingų kalbų. Norime, kad šis ūkis tarnautų žmonėms, kad kaina būtų kuo įmanoma mažesnė ir viskas sklandžiai veiktų, kaip veikė iki šiol“, – sako Povilas Isoda, Marijampolės savivaldybės meras.

Tokioms mintims paantrina ir dr. Valdas Lukoševičius, Lietuvos šilumos tiekėjų asociacijos prezidentas: „Normalu, kad savivaldybė turėtų valdyti šią įmonę ir, deja, buvo sunkūs laikai, sudėtingos peripetijos, kai reikėjo privačių investuotojų pagalbos, bet pamažu visos savivaldybės susigrąžina šilumos ūkius ir tikėtina, kad ir šis ūkis dar geriau tarnaus miesto poreikiams“.

► 2 p.

Naujas Marijampolės miesto seniūnijos adresas – daugiau patogumo gyventojams

Nuo liepos 1 dienos Marijampolės miesto seniūnija veiks vienoje vietoje – Laisvės g. 18–6.

Iki šiol seniūnijos paslaugos buvo teikiamos keliose skirtingose vietose, tad gyventojams ne visada buvo aišku, kur ir dėl kokios paslaugos kreiptis. Dabar viskas susitelkia į vieną –

patogesnę, aiškesnę ir šiuolaikiškesnę erdvę pačiame miesto centre.

Persikėlimas į naujas patalpas – tai žingsnis į efektyvesnį aptarnavimą, paprastesnį darbo organizavimą ir

didesnį dėmesį gyventojui. Vienoje vietoje lengviau rasti, ko ieškai, aiškiau, kur kreiptis, o pačios patalpos jaukios, modernios ir pritaikytos tam, kad tiek seniūnijos darbuotojams, tiek gyventojams būtų patogiu.

Pokyčiai dažnai kelia klausimų ar abejonių, bet šiuo atveju – jie veda į

daugiau tvarkos, aiškumo ir paprastumo. Seniūnijos komanda išlieka tokia pati, tik visi darbuotojai dirbs vienoje vietoje, tad gyventojams bus kur kas paprasčiau.

Kontaktinis telefonas – +370 618 42 879, el. p. miesto.sen@marijampole.lt

Marijampolės miesto seniūnijos informacija

Šiame numeryje skaitykite:

„Senjorų fiesta: sidabrinio amžiaus spalvos“

„Senjoro“ organizacija jau trečius metus iš eilės kvietė senjorus iš visos Lietuvos susitikti ir švęsti sidabrinį amžių spalvingoje „Senjorų vasaros fiestoje“. Šių metų renginys Marijampolėje buvo dar įvairesnis – su netikėtomis patirtimis ir kvietimu pirmą kartą išbandyti ką nors naujo, nesvarbu, ar tai mažas, ar didelis žingsnis.

► 2 p.

Marijampolė tampa modernesnė ir gražesnė: įdiegta išmani želdinių laistymo sistema, o planuose – naujos žaliosios erdvės

Marijampolė kryptingai kuria modernaus ir inovatyvaus miesto įvaizdį – tai puikiai matyti ir prižiūrint žaliašias miesto erdves. Čia vis aktyviau taikomi pažangūs technologiniai sprendimai, o jų rezultatai akivaizdūs – tvarkingos, estetiškos ir gyvybingos miesto erdvės.

► 3 p.

Dėl ko atsiranda konfliktai ir kaip juos spręsti?

Konfliktai tokie neišvengiami kasdienybėje, kaip duona ant stalo, tačiau retai susimąstome apie tai, jog jų sprendimo būdai gali būti labai įvairūs, priklausomai nuo asmenybės tipo, situacijos ar įgytos patirties.

► 4 p.

MALONNY sugrįžo 12-ąją kartą

Pagrindinis festivalio akcentas – sienų tapyba, vykstanti įvairiose Marijampolės miesto vietose iki liepos 5 d. Tai unikali proga iš arti stebėti, kaip profesionalūs menininkai keičia miesto veidą savo kūriniais.

► 5 p.

Garsų ir šviesos alchemija: trys muzikiniai vasaros potyriai Bartninkų bažnyčios griuvėsiuose

► 6 p.

Internetinis
portalas

„Senjorų fiesta: sidabrinio amžiaus spalvos“

„Senjoro“ organizacija jau trečius metus iš eilės kvietė senjorus iš visos Lietuvos susitikti ir švęsti sidabrinį amžių spalvingoje „Senjorų vasaros fiestoje“. Šių metų renginys Marijampolėje buvo dar įvairesnis – su netikėtomis patirtimis ir kvietimu pirmą kartą išbandyti ką nors naujo, nesvarbu, ar tai mažas, ar didelis žingsnis. Marijampolės Poezijos parke vyko fiesta, subūrusi šimtus dalyvių, o šių metų fiestos šūkis – „Senatvė vis dar gali būti įdomi!“

Lijana PETRIKAITĖ

„Senatvė vis dar gali būti įdomi!“ – toks šių metų fiestos šūkis

„Mūsų „Senjoro“ organizacijos tikslas yra kurti pozityvią senatvę Lietuvoje“, – teigia organizacijos vadovė Rugilė Bitautaitė. Pati organizacija teikia socialines paslaugas, lanko senjorus namuose, tačiau, pasak vadovės, neapsiribojama vien tik šiomis veiklomis: „Esame subūrę didelę bendruomenę, beveik du tūkstančius senjorų, kuriuos gerai pažįstame. Bendraudami su jais matome, kad jiems norisi daugiau išeiti iš namų, rasti bendraminčių, užsiti įdomiomis veiklomis, tad mes ir norime sukurti daugiau tokių galimybių ir taip parodyti, kad senatvė gali būti kitokia.“

Organizacija griaua stereotipus

Ne paslaptis, kad mūsų šalyje dažnas senjoras jaučiasi vienišas, stokoja artimųjų, jų dėmesio ir palaikymo, o ką jau kalbėti apie finansinius sunkumus. Tačiau „Senjoro“ organizacija turi tikslą parodyti, kad senatvė gali būti kitokia, kad yra žmonių, kuriems vyresni mūsų šalies gyventojai rūpi lygiai tiek pat, kad jais gali pasirūpinti. „Yra žmonių, kurie galvoja, kad senatvė turi būti tamsoje, galbūt net skurde, liūdesyje, tai mes norim griauti šiuos stereotipus, tikrai tai labai priklauso nuo pačių vyresnio amžiaus žmonių požiūrio“, – dalijasi R. Bitautaitė.

Šventėje – didelė įvairovė netradicinių veiklų

Šventės metu vaikstant Marijampolės Poezijos par-

Marijampolės savivaldybės administracijos nuotr.

ke tikrai nebūtų lengva atspėti, kokia čia šventė buvo organizuojama, nes dalis parko buvo nusėta įvairių, įdomių ir įtraukiančių veiklų. Kiekvienas – nuo labai aktyvaus iki pasyvesnio gyvenimo būdo mėgstančio senjoro – galėjo čia sau rasti, ką išbandyti. „Šitoje šventėje mes siūlome gal kiek senjorams netradicines veiklas: virtualios realybės palapinę, laikinąsias tatuiruotes, nes manome, kad tai galėjo būti sena ir ne-

įgyvendinta svajonė. Taip pat senjorams teikiame nealkoholinius, vietoje gamintus kokteilius, kuriais vaišiname šventės dalyvius, dirbtinio intelekto palapinę, kurioje senjorai gali susikurti savo virtualius profilius“, – senjorų fiestos veiklas pristatė organizacijos vadovė.

Tokios šventės svarbios visai bendruomenei

Senjorų fiestą aplankė daug svečių, kurie stebėjosi, koks dėmesys yra rodomas šiai amžiaus grupei. Marijampolės savivaldybės vicemeras A. Visockis dalijosi: „Man atrodo, kad Marijampolėje pagal gyventojų amžiaus grupes didelę dalį užima senjorai, todėl dėmesio šiai amžiaus grupei niekada nebus per daug. Reikia suprasti, kad tie žmonės čia dirbo, čia kūrė ir gyvendami sukūrė tokį miestą, kokį mes turime dabar. Na, o šiai dienai mūsų, jaunesniųjų, parei-

Marijampolės savivaldybės administracijos nuotr.

ga – jais pasirūpinti, atsidėkoti per socialines paslaugas, tokio pobūdžio kultūrinius renginius, taip parodyti ir atitinkamą dėmesį.“

Senjorų įsitraukimas džiugina organizaciją

Šventėje buvo galima sutikti daug gerai nusiteikusių, besišypsančių senjorų, kurie buvo motyvuoti gerai praleisti laiką, sutikti bendraminčius, pabendrau-

ti. Paklausta apie garbaus amžiaus žmonių įsitraukimą į veiklas, organizacijos vadovė galėjo tik pasidžiaugti: „Džiaugiamės, kad žmonių renkasi, organizuojame tokias šventes todėl, kad matome senjorų įsitraukimą. Galbūt pirmaisiais metais jiems dar buvo labai nedrąsu, tačiau dabar, organizuojant renginį jau trečius metus, matome ir jaučiame, kad esame reikalingi.“

Marijampolės savivaldybės administracijos nuotr.

Marijampolės savivaldybės administracijos nuotr.

Istorinė diena – šilumos ūkis vėl Marijampolės savivaldybės rankose

► Atkelta iš 1 p.

Vienintelis šiandieninis pokytis – pasikeitusi atsiskaitomoji sąskaita už paslaugas, tačiau, kaip teigia įmonės direktorius, ateityje laukia ir permainos: „Šiai dienai savitarnos kaip nebuvo, taip ir nėra, bet ji kuriama ir tie darbai baigini, todėl šiuo klausimu pokyčių bus. Bet nemanau, kad ji apsunkins gyventojų atsiskaitymus. Kitos įstaigos jau seniai naudoja savitarnos sistemą, todėl šiuo keliu žengsime ir mes“.

Labiausiai diskusijas keliantis klausimas – šilumos kaina. Savivaldai pačiai

perėmus valdyti šilumos ūkį, daugelio mintyse dėliojasi kainų mažėjimo scenarijus, tačiau specialistai šiuo klausimu nėra tokie optimistiški, sakydami, kad mažėjančių kainų tikėtis neverta:

„Nuo sausio 1 d. įsigalios didesnis PVM (nuo 9 proc. iki 21 proc.), tuo pačiu prieš 10 min. spėjome pakoreguoti biokuro kainą, nes biržoje būtume nenupirkę kuro. Negaliu meluoti ir sakyti, kad kainos bus mažesnės. Jos tikrai didės ir didės visur, bet mūsų noras turėtų būti kitoks. Labai norėtusi, kad Marijampolės kainos neišsiskirtų iš kitų Lietuvos miestų, kad jos

nebūtų didesnės nei kitose savivaldybėse ir būtų konkurencingos“, – teigia R. Čėsna, UAB „Marijampolės šilumos tinklai“ direktorius.

Lietuvos šilumos tiekėjų asociacijos prezidentas dr. V. Lukoševičius dalinasi kitų savivaldybių gerą patirtimi, akcentuodamas ne kainų mažėjimą, bet darbo efektyvumą: „Yra geras pavyzdys – jūsų kaimynai, Alytaus miesto savivaldybė, kuri perėmė savo ūkį. Ji sėkmingai tvarkosi, plečia savo veiklas, yra orientuota į žmonių poreikius, mažiau į pelną, bet daugiau į miesto poreikių tenkinimą. Praktiškai visos savivaldy-

bių įmonės, kurios susigrąžino ūkį į savo rankas, sėkmingai tvarkosi, tikiuosi, taip bus ir Marijampolėje“.

Tačiau tuo pačiu jis pastebi tendenciją, kad savivaldybių valdomose įmonėse kainos ne ženkliai, bet šiek tiek mažesnės: „Šilumos kainos reguliuojamos, tai nėra komercinė-konkurencinė veikla, todėl bendri principai išlieka. Visgi, yra tam tikrų paslėptų dalykų, kurie gali būti nukreipti į pelno siekimą, o ne į šilumos kainas. Kai savivaldos perima ūkį, įmonės gauna spaudimą dėl mažesnių kainų, todėl yra kuriais atvejais kainos yra mažes-

nės savivaldybių valdomose įmonėse“.

Šių metų įstaigos tikslas – galutinai perimti visą veiklą, formuoti kolektyvą, užpildant trūkstamais etatais, formuoti biudžetą ir sėkmingai pasitikti pirmąjį šildymo sezoną. Tačiau prakalbus apie ateities planus, direktorius R. Čėsna sako, kad jo vizija – šiuolaikinius standartus ir gyventojų poreikius atliepanti įstaiga: „Norime, kad būtų moderni, tvari, norime atsinaujinti įrenginius, bet tai kainuoja. Tikrai dalyvausim įvairiuose projektuose, kurie bus finansuojami ES, bet šiais metais pirma tu-

rime susidėlioti dabartinį biudžetą“.

Tokios įstaigos – nuolat kintančios, prisitaikančios prie laikmečio ir naujų technologijų, todėl investicijos ir atsinaujinimas – gyvybiškai svarbus, norint teikti kokybiškas paslaugas žemiausiomis kainomis.

Svarbu pabrėžti, kad birželio mėnesio karšto vandens skaitiklių rodmenis prašoma deklaruoti įprastu būdu dar einamąjį mėnesį, jei jie nenuskaitomi automatiškai. Sąskaitas už birželio mėnesį būtina apmokėti įprasta tvarka – pagal sąskaitose nurodytus terminus.

Tabariškių dvaras

Jau 1744 m. Lankeliškių parapijos sąrašuose minimas Tabariškių dvaras, esantis 8 kilometrai į pietvakarius nuo Marijampolės. 1764 m. Kauno pavieto kvartos mokesčių tarife vėl minimas Tabariškių dvaras, iki gyvos galvos valdyti atiduotas ponui Pilchovskiui. 1775 m. ir 1776 m. iliustraciniuose dokumentuose kaip savininkas vėl minimas Pilchovskis, turėjęs fon Biberšteiny pravarde. Gali būti, kad dokumente kalbama apie Juzefą Antaną de Bibersztein, Lenkijos armijos kapitoną, tikrai valdžiusį ne tik Tabariškių, bet ir Rutkos, Ūdrijos, Senosios Ančios ir kitus dvarus. Žinoma, kad jo šeimoje, 1797 m. gyvenusioje Tabariškių dvare, gimė sūnus Jonas Juozapas Adomas.

Benjaminas MAŠALAITIS

Tuo metu dvaras nebuvo savarankiškas ūkinis vienetas – jis dar privalėjo mokėti mokesčius ir Vilkaviškio seniūnijos centrui – Vilkaviškio dvarui. Dokumente paminėtas ir malūnas, kurio girtas suko jaučiai. Iš kai kurių duomenų galima manyti, kad prūsmečiu, t. y. 1795–1807 m., į čia buvo atkraustyti vokiškai kalbantys kolonistai,

skaičiumi lenkų ir vietinių gyventojus.

1821 m. caro valdžia šį dvarą įtraukė į už skolas parduodamų dvarų sąrašus. Netrukus atsirado ir pirkėjas, todėl dvaro savininkas vokiečių Karolis Gotfrydas Šiunvaldas pradėjo pardavimo procedūrą. Tuo metu dvaro žemės rytuose siekė Šešupę, pietuose – Meškų ir Skardupių kaimus, kitur susisiekė su Liudviko ir Vilkaviškio keliais

ir užėmė 200 Magdeburgo valakų. Ši valda kainavo 40 tūkst. zlotų, bet pirkėjas dar turėjo sumokėti ir už šio akto sudarymo procedūrą bei skolas valstybei. Procedūroje, kuri tęsėsi ir visus 1822 m., dalyvavo ir Jokūbas Bartkus, dvarininko žentas, ketinęs įsigyti dvarą. Atrodo, kad šeiminiš sandėris įvyko ne visai sklandžiai, nes netrukus atsirado ne vienas dvaro savininkas.

1826 m. dalį dvaro valdė našlė Joana Henrieta Friderika Goltz. Vadinas, anksčiau dvaro bendrasavininkis ar vienvaldis savininkas buvo jos vyras. Deja, jau kitais metais mirė ir ji. 1827 m. dvare stovėjo 5 namai ir gyveno 59 žmonės. Apie 1860 m. dvarą valdė iš prūsų kilęs Jonas Leopoldas Hasfordas, kuriam nuo 1835 m. priklausė ir Karalkrėslio dvaras.

1878 m. dokumente įrašyti 7 kiemai, kuriuose gyveno 64 vyrai ir 56 moterys. 1886 m. dvarvietėje stovėjo 21 mūrinis ir 7 mediniai namai. Teritorija užėmė 426 margus, iš jų 356 – dirbamos žemės, 21 –

pievų, 29 – miškų ir 20 margų nenaudingos žemės. 1888 m. gyventojų skaičius nepakito – 120 žmonių (visi lietuviai). 1890 m. dvare veikė senas vandens malūnas, stovėjo trys mūriniai ir nė vieno medinio namo.

1901 m. dvarui priklausė 5 mediniai ir 4 mūriniai namai, kuriuose gyveno 64 vyrai ir 65 moterys. Žemių būta jau daugiau – 843 margai, apdirbdavo 528 margus. Kituose šaltiniuose teigiama, kad dvare gyveno 144 žmonės.

Tai buvo pačios derlingiausios žemės Marijampolės apylinkėse. Tuo metu dar nesubrendęs miškas užėmė durpingą teritoriją. Iš žemėlapių matyti, kad XIX a. pabaigoje į dvarą buvo patenkama keleliu nuo Marijampolės–Balsupių kelio.

1903 m. dokumente nurodytas dvaro savininkas Artūras Mrongovijus, Antano sūnus. Žemės turėjo nedaug – 439 margus. Negalėjo pasigirti ir gyvulių skaičiumi: laikė 40 arklių, 44 stambius ir 3 smulkius gyvulius. 1909 m. žemės padaugėjo iki 524 margų. 1911

► Tabariškių dvaro svirnas 2014 m.

m. bažnytniniuose dokumentuose pasakyta, kad yra tik Tabariškių dvaras, bet aplink jį neegzistuoja tokio paties pavadinimo kaimas. Dvare dirbo 20 samdomų darbininkų, laikė 34 arklius ir 17 stambių gyvulių.

Dar prieš Pirmąjį pasaulinį karą buvo užrašytas pasakojimas apie kažkokį besivaidenantį Tabariškių dvaro poną Taraką. Kazys Grinius prisiminimuose teigia, kad Pirmojo pasaulinio karo pradžioje dvarą vokiečiai pardavė Moravskiui. Vėlesniais karo metais dvare joks savininkas negyveno – tik vienišas žydas prižiūrėjo dvarą ir jo sodą.

Iki žemės reformos dvarininkas valdė 314 hektarų. Išdalijus dvaro žemes, buvo įkurtas Žydronių kaimas.

Dvare dirbo 20 samdomų darbininkų. Savininkas laikė 34 arklius ir 17 stambių gyvulių. Tarpukariu dvarą valdė Motuzai, žinomiausias iš jų – Stasys Motuza. Viena iš Motuzų dukterų išteikėjo už Bungardos ir perėmė ūkio tvarkymą.

Dvarvietėje išlikęs apleistas parkas su tvenkiniais. Pietinėje jo pusėje, piktžolių džiunglėse, galima apčiuopti pagrindinių rūmų pamatinius akmenis. Šis XIX amžiaus dvaukštis medinis ir mūrinis pastatas XX a. šeštajame dešimtmetyje dėl avarinės būklės buvo nugriautas. Apie 1960 m. kumetyne dar gyveno kelios šeimos, bet patenkinamos būklės pastatas buvo nugriautas. Taip iš 8 statinių liko tik vienas – svirnas.

Marijampolė tampa modernesnė ir gražesnė: įdiegta išmani želdinių laistymo sistema, o planuose – naujos žaliosios erdvės

Marijampolė nuosekliai stiprina savo, kaip šiuolaikiško ir inovatyvaus miesto, įvaizdį. Technologiniai sprendimai vis aktyviau diegiami kuo įvairesnėse srityse. Visai neseniai Poezijos parko žaliuosiuose plotuose pradėjo veikti žolės pjovimo robotai, o nuo šiol Vytauto Didžiojo parke įdiegta moderni želdinių laistymo sistema, užtikrinanti efektyvią ir tvarią 12 gėlynų zonų priežiūrą.

Irma BAGŪNĖ

Kryptingas inovatyvaus miesto įvaizdis

Marijampolė kryptingai kuria modernaus ir inovatyvaus miesto įvaizdį – tai puikiai matyti ir prižiūrint žaliąsias miesto erdves. Čia vis aktyviau taikomi pažangūs technologiniai sprendimai, o jų rezultatai akivaizdūs – tvarkingos, estetiškos ir gyvybingos miesto erdvės. Modernios laistymo sistemos šiuo metu „prižiūri“ net 12 miesto gėlynų. Nors sistema neveikia visiškai automatiškai, ji yra iš anksto užprogramuojama pagal konkrečių zonų vandens poreikį ir oro sąlygas – atsižvelgiant į temperatūrą,

kritulių kiekį bei kitus veiksnius. Toks sprendimas leidžia želdinius laistyti tik tada, kai reikia, taip užtikrinant tikslingą vandens panaudojimą ir išvengiant švaistymo. Sistemą valdyti galima nuotoliniu būdu – per specialią mobiliąją programėlę telefone. Į valdymo bloką įdiegta mobilaus ryšio kortelė su duomenų perdavimo galimybe leidžia keisti nustatymus ir stebėti įrangos darbą iš bet kurios vietos. Tai ne tik padidina valdymo lankstumą, bet ir sumažina rankinio darbo bei eksploatacinių kaštų poreikį. „Pagrindiniai mūsų tikslai – kad miestas būtų gražus, tvarkingas ir trauktų akį. To mes siekiame prižiū-

rėdami viešas erdves, vaikų žaidimų aikšteles, parkus, skverus, gatves, šaligatvius ir visą kitą miesto infrastruktūrą“, – sako Marijampolės savivaldybės aplinkos ir infrastruktūros skyriaus vedėja Roberta Kelertienė.

Svarbi gyventojų nuomonė ir pagalba

Prižiūrint žaliąsias miesto erdves, vis dažniau pasitelkiamos šiuolaikinės technologijos, leidžiančios užtikrinti efektyvesnę, tvaresnę ir estetiškai patrauklią aplinkos priežiūrą. Miesto erdvės tampa ne tik tvarkingos, bet ir jaučios. Prie tokio miesto kūrimo yra kviečiami prisidėti ir gyventojai.

„Ne tik gali. Mes ir skatiname gyventojus prisidėti prie bendro miesto grožio kūrimo. Labai graži iniciatyva iš mūsų Marijampolės savivaldybės gyventojų Aido Jasaičio, kuris miestui jau trečius metus dovanoja rožes. Rožių žiedais galime pasidžiaugti ir Vytauto parke, prie Dramos teatro. Tokių žmonių iniciatyva ir nuosirdžiu darbu tikrai galime pasidžiaugti visi“, – pasakoja R. Kelertienė.

Marijampolės savivaldybės administracijos nuotr.

Į gyventojų nuomonę Savivaldybė atsižvelgia ir bendraujant su rangovais – ieškoma sprendimų, kaip kuo geriau atliepti įvairius miestiečių poreikius.

„Skyrius dirba kontroliuodamas rangovą. Prie šio darbo prisideda ir Seniūnija. Reaguojame į gyventojų skambučius, turime programėlę „Tvarkau miestą“, kurioje gyventojai gali iškelti rūpimus klausimus“, – pabrėžia Marijampolės savivaldybės aplinkos ir infrastruktūros skyriaus vedėja.

Planuose – dar daugiau žaliųjų zonų

Nuo idėjos iki sutvarkytos erdvės – ilgas kelias. Kiekvienas pokytis mieste reikalauja nemažai

planavimo, diskusijų ir atsakingo darbo. Vis dėlto, rezultatai, kuriais šiandien gali džiaugtis marijampolėčiai, rodo – pastangos atsiperka. O idėjų Marijampolės savivaldybėje – nors vežimu vežk. Planuose jau dėliojasi ir naujų erdvių vizualizacijos.

„Šiuo metu mes tikrai plėtojame naują koncepciją Gedimino skvero sukūrimui. Kraštovaizdžio architektas jau yra paruošęs vizualizaciją, kaip tai galėtų atrodyti. Ne per metus tokios žalios erdvės atsiranda, tam reikia dešimtmečių, kad sukurtų tikrą vaizdą, kurį matys ne tik šios, bet ir ateinančios kartos. Turime ir naujų idėjų. Gal kažkada atsiras ir mokomosios lys-

vės parkuose – kaip atrodo daržas, prieskonių darželis. Tokios idėjos gimsta ne per vieną dieną. Visus gėlynus, parkus sezono apželdinimui ruošiamo jau sausio mėnesį. Tada planuojame, kaip atrodys mūsų miestas“, – planais dalijasi R. Kelertienė.

Didžiausi iššūkiai – besikeičiantis klimatas

Nors miestas puoselėjamas „iš širdies“, net vietoje dirbantys rangovai iš praeivių sulaukia komplimentų ir padėkų, be iššūkių ir čia neapsieinama. Klimato kaita stipriai keičia miesto priežiūros kasdienybę.

„Didžiausi iššūkiai yra ta klimato kaitos interpretacija, kadangi negalime numatyti, kada gali prasidėti sodinimo darbai, kokia bus vasara – ar, kaip šiemet, vėsi, ar itin karšta, nes balandžio-gegužės mėnesiais turėjome jau ir 30 laipsnių temperatūrą. Turime būti budrūs ir įsivertinti, ar galime dirbti, ar galime dar palaukti. Geriau turėti kantrybės ir tuomet turėti kokybiškus, estetiškus, gražius želdinius“, – iššūkiams dalijasi UAB „Kelranga“ apželdinimo darbų meistė Aušra Kušlevičienė.

VIDINIO PASAULIO LABIRINTAI

Dėl ko atsiranda konfliktai ir kaip juos spręsti?

Konfliktai tokie neišvengiami kasdienybėje, kaip duona ant stalo, tačiau retai susimąstome apie tai, jog jų sprendimo būdai gali būti labai įvairūs, priklausomai nuo asmenybės tipo, situacijos ar įgytos patirties. Be to, svarbu žinoti, jog egzistuoja ne tik tarpasmeniniai ar tarpgrupiniai, bet ir vidiniai arba asmenybės konfliktai. Bet, pirmiausia, reikėtų atsakyti į klausimą: kas tai yra?

Brigita GELUMBAUSKIENĖ
Psichologė

Lietuvių žodyne šis terminas apibrėžiamas taip: konfliktas (lot. *conflictus* – susidūrimas) – priešingų nesuderinamų norų, poreikių, tikslų susidūrimas, sukeliantis sunkių išgyvenimų; skiriama vidinis konfliktas ir konfliktas tarp individų – dviejų žmonių ar grupių; vidinis konfliktas – bemaž vienodai stiprių, bet priešingų norų, poreikių, interesų susidūrimas; konfliktas tarp individų – susidūrimas tokių žmonių, kurie siekia nesuderinamų tikslų, turi priešingų interesų.

Daugelis mūsų stengiasi išvengti konflikto, tačiau tai neįmanoma, kadangi mes visi esame skirtingi su savo poreikiais ir interesais bei esame veikiami kitų žmonių, savo paties emocijų.

Dėl ko atsiranda konfliktai? Bene dažniausiai pasitaikančios priežastys yra nesąžiningumas, apšvaistymas, ypatingas pasitikėjimas savo nuomone ir įsitikinimais, santykių neišsiaiškinimas, negebėjimas nustatyti ribų, netinkamas konflikto sprendimo būdas, slapti kėsiai ir baimė. Tačiau labiausiai paplitusi iš jų yra baimė – apsijuokti, prarasti reputaciją, būti atstumtam, pažemintam, netekti darbo, pinigų, žemės,

kito žmogaus, sveikatos ir t. t. Pvz., pacientas, kuris po atliktos klubo sąnario operacijos jaučia skausmą, nepastebi jokio sveikatos pagerėjimo (nors chirurgas žadėjo), natūraliai gali jausti baimę dėl ateities (ar galės vaikščioti kaip anksčiau?) ir pyktį ant gydytojo, kuris gali būti nukreiptas ir į kitus specialistus, esančius aplinkui. Visiškos nevilties ir bejėgiškumo apimtas pacientas gali bandyti ieškoti sąjungininkų, kurie pritarė jam ir padėtų kovoti su neteisybe ir netvarka sveikatos sistemoje. Tačiau už viso to slypi baimė gyventi nepilnavertišką gyvenimą.

Kaip ir daugelyje kitų situacijų, kuomet vengiama atvirai kalbėti apie mintis ir emocijas, nes yra baimė išskaudinti kitą, būti atstumtam, apšvaikstam, susipykti, netekti darbo ar dalies pajamų, prarasti žmogų. Tie, kurie norėtų išvengti konflikto, turėtų žinoti, jog pirmiausia reikalinga suvokti, kas vyksta ir dėl ko, būti sąžiningiems ir atsisakyti nuostatos „aš esu teisus“ bei norėti išspręsti nesutarimą taikiai ir abiem pusėms priimtinu būdu. Tačiau, jeigu tai nepavyksta, tuomet tenka rinktis vieną arba kitą konflikto sprendimo tipą.

„Puolantieji – besiginantieji“ atstovauja konkurencijos tipui, kuriam būdinga karinga mąstysena „akis –

už akį, dantis – už dantį“, dėmesys sutelktas į „aš esu teisus“ ir „kitas yra neteisus“ bei norą patenkinti savo poreikius. Šiam tipui dar tinka apibūdinimas „geriausia gynyba – puolimas“. Šio tipo pavyzdžiai gali būti ne tik šeimyniniai konfliktai, kurie girdimi ir kaimynams, bet ir pasauliniai karai, revoliucijos, riaušės. Gali pasirodyti, jog toks būdas yra pats blogiausias iš visų, tačiau ne visuomet. Egzistuoja sveika konkurencija rinkoje, kuri skatina tobulinti įmonių darbą, kelti darbuotojų kvalifikaciją ir kurti naujus produktus žmonių gerovei bei natūrali gynybinė reakcija, kuomet, pamačius skriaudžiamą senelį ar vaiką gatvėje, kyla noras apsaugoti ir kovoti su neteisybe.

„Taikdariai“ stengiasi prisitaikyti ir vengia spręsti problemas, nes „nenori kautis“ ir verčiau renkasi „šventą ramybę“, nes „kumščiais dar niekam nepavyko laimėti“. Jų mąstysenoje jaučiasi pasyvus priešiškas ir tylus įsitikinimas savo teisumu bei atsakomybės spręsti iškilusių sunkumų vengimas. Šio tipo atstovai nesprensdžia konfliktų, bet neprieštarauja, kad kita pusė pasiimtų to, ko pageidauja. Pvz., mama dėl „šventos ramybės“ nuryja nuoskaudą dėl skaudžių sūnaus žodžių, kurie skirti jai ar tėvui, bei stengiasi kažkaip viską „užglaistyti“ ir pateisinti tokį jo elgesį paauglystės maištavimu, netvarka mokykloje ar kokia nors susidariusia situacija ir sutinka patenkinti norą įsigyti kokį nors daiktą ar grįžti namo, kada panorėjus. Toks nutylėjimas – tai neišspręstas konfliktas, kuris gali virsti nuoskauda ar vidiniu konfliktu.

„Vengiantieji“ bijo atvirai ir sąžiningai kalbėti apie sunkumus, ignoruoja pro-

blemas ir konfliktus, tarsi jų visai nebūtų. Tai „aukos“ mąstysena, paremta menkavertiškumu ir beviltiškumu. Tikimasi, jog problema pati išsispres, tačiau ilgainiui besikaupiantys sunkumai gali vieną dieną sprogti. Be to, kita pusė, kuri dalyvauja konflikte, gali jausti, jog jos vengiama. Šis būdas yra tinkamas, kai nėra galimybės patenkinti savo poreikius ar konfliktas neliečia tiesioginių interesų, kai reikia surinkti daugiau informacijos ar yra svarbesnių problemų. Pvz., pacientė, reabilitacijos metu gyven-dama viename kambaryje su kita moterimi, kuri nak-tį garsiai knarkia, gali bi-joti atvirai kalbėti apie tai ir stengtis neparodyti savo nepasitenkinimo bei nuovargio, motyvuodama tuo, jog ilgai taip nebus, dar pakentės keletą dienų ir vis tiek išvažiuos. Jei nėra galimybės pakeisti kambario, tuomet tai galimas sprendimo būdas (be to, yra dar ir ausų kamštukai, kurie bent iš dalies padėtų sumažinti garsą).

„Siekiantys lygiųjų“ arba kompromiso atstovai stengiasi priimti bendrą sprendimą, tačiau jis yra tik iš dalies patenkinantis abi puses. Jiems rūpi tikslai ir santykiai. Tai ieškojimas aukso vidurio, su išliekančiu noru „būti teisiam“. Šiam tipui svarbu žinoti, jog ir toliau galės laikytis savo nuostatų. Kadangi nėra viena pusė nėra iki galo patenkinta sprendimu, ilgainiui vengiama jo laikytis. Šis būdas taikytinas, kai abiejų konfliktuojančiųjų galia yra panaši, kai sprendimui priimti nėra laiko ar siekiami tikslai ne itin svarbūs.

„Bendradarbiaujantieji“ yra geranoriškai nusiteikę vienas kito atžvilgiu ir

Asmeninio archyvo nuotr.

► Psichologė Brigita Gelumauskienė.

stengiasi ieškoti originalių sprendimų, patenkinančių abiejų poreikius ir gerinančių tarpusavio santykius. Šis būdas reikalauja pakankamai daug laiko, pastangų, pasitikėjimo vienas kitu ir kūrybiškumo. Konflikto dalyviai stengiasi įveikti ne vienas kitą, bet esamą sunkumą ir linkę laikytis priimto sprendimo. Bendradarbiaujantis pavyzdys gali būti viešas renginys, kurio metu dalyvauja įvairių organizacijų atstovai, pristatantys savas veiklas ar produktus, siekiantys daryti sklaidą, užmegzti naujus ryšius. Kitas

pavyzdys – tėvų ir mokytojų bendradarbiavimas, siekiant pagerinti mokinių mokymosi sąlygas ir padėti spręsti iškilusių sunkumų, ir daugelis kitų tarpasmeninių pavyzdžių.

Pabaigai. Negalima nuvertinti nei vieno konflikto sprendimo tipo atsižvelgiant į aplinkybes ir kontekstą, kuriame jis yra taikomas. Svarbiausia suvokti konfliktą ir sąmoningai ieškoti tinkamiausio būdo jį spręsti. Priklausomai nuo laiko sąnaudų, vertybių ir galimybių reikėtų rinktis adekvatų sprendimą, įvertinus tai, jog yra ne vienas kelias.

Šiais ir kitais psichologinės sveikatos klausimais kviečiu pasikalbėti kabinete Marijampolėje (Laisvės g. 16–23). Teikiu psichologinę pagalbą ir nuotoliu. Su manimi galite susisiekti: el.paštu brigitagel@gmail.com ar facebooko paskyroje Psichologė Brigita Gelumauskienė. Galite skambinti ir tel. +370 618 31 372. Daugiau apie mane galite rasti puslapyje www.e-terapija.lt.

2025

Marijampolės
Poezijos parke

Kalvarijos
sinagogų kieme; yje

DAINUJAMOSIOS POEZIJOS FESTIVALIS XIV

Kai sirpsta vyšnios Suvalkioj

Organizatoriai: MARIJAMPOLĖS POEZIJOS PARKE, KALVARIJOS SINAGOGŲ KIEME; YJE

Partneriai: LITUVIŠKOS KULTŪROS TARYBA, PASAULIO POEZIJOS TARYBA, LIETUVIŠKOS KULTŪROS TARYBA, LIETUVIŠKOS KULTŪROS TARYBA, LIETUVIŠKOS KULTŪROS TARYBA

Informaciniai partneriai: Suvažiavimas, SIVA, RENGINIŲ PUSLAPIS, Aido gėlės

Dainuojamosios poezijos festivalis. Kai sirpsta vyšnios Suvalkioj.

20 VAL.

mėn.

LIEPOS

Renginio vedėjas: Rimantas Lėkeckas ir Reringa Nekrašytė

Fotografijų autorius: Mergutė Stankevičiūtė

3 DIENA

Algimantas Butnorius ir Sigitas Kivilis

Jausmingos autorinės dainos

17 DIENA

Juozas Gaižauskas ir Emilija Latėnaitė

„Tarp mūsų tik vasara“

24 DIENA

Domantas Razauskas ir Rimvydas Stankevičius

Dainos, eilės ir užkalbėjimai

25 DIENA

Andrius Bialobžeskis ir Giedrius Arbačiauskas

KALVARIJOS SINAGOGŲ KIEME; YJE

Poezijos ir muzikos programa „Ir nusinešė saulę miškai“

31 DIENA

Ieva Narkutė

Daugiau nei muzika

MALONNY sugrįžo 12-ąją kartą

MALONNY 2025: Marijampolė vėl kviečia stebėti kaip miesto sienose prabyla menas

Birželio 30 – liepos 5 dienomis Marijampolėje vyksta jau tradicija tapęs urbanistinio meno festivalis MALONNY (Marijampolė – Londonas – Niujorkas idėjų migracija), kuris ir šiemet kviečia miestiečius bei svečius jau 12-ąją kartą atrasti gatvės meno galią miesto erdvėse.

Pagrindinis festivalio akcentas – sienų tapyba, vykianti įvairiose Marijampolės miesto vietose visą savaitę – nuo birželio 30 d. iki liepos 5 d. Tai unikali proga iš arti stebėti, kaip profesionalūs menininkai keičia miesto veidą savo kūriniais.

Šių metų projekte dalyvauja: Ray Bartkus (JAV) – Niujorke gyvenantis ir kuriantis menininkas, kurio kūryba jungia pasaulius: nuo iliustracijų garsiausiuose pasaulio leidiniuose iki monumentalių sienų tapybos projektų. Jis – „Malonny“ idėjos autorius ir varomoji jėga, suburianti menininkus iš skirtingų žemynų kurti viešąsias erdves kaip atviras meno galerijas. Jo darbams būdingas konceptualumas, vizualinis intelektas ir gebėjimas įkvėpti pokyčiams – tiek miestuose, tiek žmonėse. 12-asis Ray Bartkaus piešinys papuoš Kačių kiemelio sieną.

Will Teather (UK) ilgamečiams „Malonny“ gerbėjams puikiai pažįstamas – Marijampolės miestui jis yra palikęs ryškius kūrinius, tapusius tikromis festivalio ikonomis. Tarp jų – legendinio David Bowie portretas, sukurtas per Malonny’11, ir ypač fotografuotas balandžių pulkas, atsiradęs Malonny’5 metu. Will darbai sulaukė didelio pripažinimo ir buvo eksponuoti daugelyje pasaulio šalių. Jo naujausios personalinės parodos vyko prestižinėse erdvėse – Royal Exchange Londone bei Artwars galerijoje Red Dot meno festivalyje Majaemyje, JAV. Will taip pat yra Londono šiuolaikinio meno premijos finalininkas. Menininkas gyvena ir kuria Norwich mieste, kur taip pat dėsto tapybą vietos universitete. Šiais metais Will piešinys papuoš Marijampolės kultūros centro sieną.

Evan Lovett (JAV) – gatvės meno ir tatuiruočių maestro iš Filadelfijos Evan Lovett yra įvaldęs daugelį meno technologijų. Jo kuriami didelio formato darbai dažnai gvildena gamtos ir žmonių santykių su ja temas. Jau gerą dešimtmetį jaunas menininkas keliauja po pasaulį, lankydamasis įvairių tautybių bendruomenėse, semdamasis naujų kultūrinių patirčių ir dalindamasis savo vizijomis bei kūryba. Šie abipusiai vertybių mainai tarp atvykėlio menininko ir vietos gyventojų yra svarbiausias jo kūrybos stimulus. Pado-vanojęs savo kūrinių Mari-jampolės miestui, Evan tęs savo keliones po pasaulį, kur jos benuvestų.

Kristin Scholz (JAV) – tapytoja, vitražo ir tekstilės menininkė, žinoma Sea of Doom (Lemties Jūra) pseudonimu. Užaugusi miškinguose Filadelfijos priemiesčiuose Kristin žavėjosi ją supančia gamta. Šią natūralią aplinką jauna menininkė savo kūriniuose praturtindavo įsivaizduojamomis mitinėmis būtybėmis. Kristin kūrybą veikė ir katarsio kupini punk ir riot grrrl muzikos garsai, taip pat riedlenčių ir gatvės meno subkultūrų ikonografija. Kristin kūriniai atskleidžia autorės paslaptį gūdžią personalią mitologiją.

Evan Lovett ir Kristin Scholz bendrai kurtas piešinys papuoš tekstilės fabriko sieną, esančią prie teismo rūmų.

Projektas MALONNY siekia ne tik praturtinti Marijampolės vizualinį peizažą, bet ir skatinti kūrybiškumą, bendruomeniškumą bei tarptautinį bendradarbiavimą. Tai projektas, skirtas visiems meno mėgėjams ir profesionalams, norintiems prisidėti prie miesto kultūrinio gyvenimo ir patirti unikalų meninį procesą. Projektas

Marijampolės kultūros centro nuotr.

yra svarbus ne tik dėl galutinio rezultato, tačiau ir dėl pačio proceso, mat kiekvienais metais „Malonny“ pritraukia vis daugiau vietinių gyventojų: moksleivių, studentų, dirbančių asmenų ar net pensijinio amžiaus žmonių. Tokiu būdu projektas miestui pasitarnauja kaip įrankis, kurio dėka yra stiprinamas bendruomeniškumas bei miesto identitetas.

Projektas iš dalies finansuojamas Lietuvos kultūros tarybos ir Marijampolės savivaldybės lėšomis.

Pranešimas spaudai

Renginių programa

Liepos 5 d. 19 val.
Nuo Marijampolės kultūros centro automobilių stovėjimo aikštelės vyks ekskursija „Nuo piešinio iki piešinio“, kviečianti pasivaikščioti po miesto gatves ir susipažinti su naujausiais muralais bei jų istorijomis.

Liepos 5 d. 20 val.
Festivalį vainikuos baigiamasis renginys „Skambančios sienos“, vyksiantis Kačių kiemelyje. Tai kūrybinis susiliejimas tarp vizualaus meno ir muzikos, žadantis nepamištamą atmosferą.

SKAMBA MUZIKA PAPRŪSĖJE GITAROS DUETŲ VAKARAS

Jovita DILYTĖ, vokalas
Haroldas MEILUS, vokalas, gitara
Marija DAMULIENĖ, vokalas, gitara
Virginijus KACILEVIČIUS, vokalas, gitara

LIEPOS 12 D. 20 VAL.

GERA BŪTI KARTU LEMTA BŪTI KARTU MENAS BŪTI KARTU

MUZIKOS PAKRANTĖ, LIETUVOS KULTŪROS TARYBA, mkc, VILKAVIŠKIO KREDITO UNIJA, Santaka, MAMI

Liepos 5

19⁰⁰ Ekskursija **NUO PIEŠINIO IKI PIEŠINIO**
Marijampolės kultūros centro automobilių stovėjimo aikštelė

20⁰⁰ Baigiamasis renginys **SKAMBANČIOS SIENOS**
Kačių kiemelis
Programoje:

GIEDRĖ
SU GYVO GARSO GRUPE

ATLIKĖJAS **MAT RIGGLE** (JAV)

DJ BENBEN

LIETUVOS KULTŪROS TARYBA, mkc, MARIJAMPOLĖS KULTŪROS CENTRAS

UŽ MIESTO

Garsų ir šviesos alchemija: trys muzikiniai vasaros potyriai Bartninkų bažnyčios griuvėsiuose

Liepos mėnesį po žvaigždėtų Bartninkų bažnyčios griuvėsių skliautu tryliktą kartą skleisis muzikos ir erdvės harmonija. Festivalio b'ART klausytojų lauks trys atradimų vakarai, kurių metu organizatoriai kvies patirti venesuelietiškos kultūros aistrą Carlos Talez koncerte, naują „Kamanių šilelio“ skambesį ir intymų prisilietimą prie Gedimino Gelgato kūrybos. Iš tikrųjų lankytojai žino, kad šie muzikiniai susitikimai yra kupini pozityvios energijos, o naujai atvykę svečiai neabejotinai atras vieną magiškiausių Lietuvos vasaros koncertinių erdvių.

Akmens mūro Šv. Apaštalo Petro ir Povilo bažnyčia Bartninkų miestelyje iškilo dar 1790 m. Per Antrąjį pasaulinį karą vokiečių subombarduoti, bet išlikę bažnyčios griuvėsiai šiuo metu yra saugoma kultūros vertybė. Tai ypatinga visai Lietuvai vieta, kurioje pakrikštytas mūsų tautos patriarchas dr. Jonas Basanavičius. O miestelio gyventojams jie – kultūrinio gyvenimo oazė. Festivalio sumanytoja, Vilkaviškio kultūros centro kultūrinės veiklos vadybininkė Aksana Laskevičienė ragina atvykti į miestelį prieš koncertus, bent vienos dienos potyriams: „Suvalkija jus nustebins savo gamta – apeikite piliakalnių, aplankykite vienas didžiausių totorių kapinių, o vakare išiliekite į šviesių žmonių gretas išskirtiniuose koncertuose“.

Festivalį liepos 4 d. pradės pirmą kartą Lietuvoje viešintis Carlos Talez – Venesuelos ritmų ir tradicijų ambasadorius. Tai vienas ryškiausių afrokarijų muzikos balsų Europoje, bendradarbiavęs su tokiais kūrėjais kaip flamenko legenda Paco Peña ar Lotynų Grammy laureatas Franco De Vita. Carlos pasirodymai – daugiau nei koncertai. Tai sakralūs ritualai, kuriuose protėvių būgnai, sirenų dainos, bandolos

melodijos, šokiai susilieja į galingą jūrą, pulsuojančią Karibų ritmais. Atlikėjas savo gyvenimą yra dedikavęs Venesuelos muzikinių šaknų tyrinėjimui, saugojimui ir sklaidai.

b'ART festivalio publikai Carlos dedikuoja naują programą „Melodijos, dainos ir tradicijos“ – tai muzikinių tiltų tiesimas tarp Afrikos ir Lotynų Amerikos, tarp tradicijos ir improvizacijos, tarp šaknų ir šiuolaikiškumo. Šio pasirodymo širdis – autentiška Venesuelos perkusija, flamenko šokis ir mums nepažintų styginių instrumentų magija. Carlos Talez scenoje pasirodys su aukščiausio lygio atlikėjais, išsiskiriančiais ne tik profesionalumu, bet ir gilia kultūrine tapatybe. 2018 m. „Latin Grammy“ laureatas Miguel Siso – vienas žymiausių Venesuelos nacionalinio instrumento – kvarto – meistrų pasaulyje. Jo muzikoje susilieja tradiciniai Venesuelos skambesiai, džiazas, klasika ir flamenkas. Multiinstrumentalistas, kompozitorius ir dainininkas Raimundo Nieves kaip žuvis vandeny nardo tarp salsos, roko, pop, džiaz ir folkloro ritmų. Marcel Dávila – universalus perkusininkas ir garso architektas, būgnų skambesį transformuojan-

tis iš technikos į emocijas. Į šį muzikinį audinį aistros įpins Antonieta Agustí – flamenko šokėja, įgūdžius gludinusi legendinėje Ispanijos „Amor de Dios“ mokykloje. Aistringas visų atlikėjų pasakojimas apie tapatybę ir laisvę atvers lietuvių klausytojams duris į nepažintus pasaulius.

Liepos 5 d. režisierės Kamilės Gudmonaitės ir aktoriaus Manto Zemlecko duetas „Kamanių šilelis“ kvies pabraidyti po intymių jausmų ir muzikinių sąskambių upę. Specialioje programoje „Arti“ klausytojai girdės kompozitoriaus Jievaro Jasinskio aranžuotą dainą iš visų keturių grupės albumų. Kelionę per jautrias melodijas ir prasmingus tekstus lydės styginių kvartetas „Penktetas“ ir pianistas Giedrius Nakas.

„Metų grupės“ apdovanojimą pelniusi grupė „Kamanių šilelis“ gimė iš teatro, poezijos, gamtos ir gyvenimo alsavimo. Duetas išgarsėjo išjaustu, lengvai psichodeliniu indie folku, kuriame jausmingai skleidžiasi laisvės ir lietuviškų šaknų skambesio kodai. Šis jaunatviškas „draivas“ kontrastingai derės su istorija alsuojančiais griuvėsiais.

Paskutinis muzikinis vakaras liepos 25 d. suteiks išskirtinę galimybę apsilankyti bažnyčios griuvėsių viduje ir atrasti kamerinį Gedimino Gelgato fortepijoninės muzikos skambesį.

Tarptautinį pripažinimą pelnęs kompozitorius G. Gelgotas vadovauja Vilniaus miesto ansamblui NIKO, su kuriuo koncertavo tokiose salėse, kaip Weill Recital Hall at Carnegie Hall, Nicos operoje, Londono St Martins in the Fields ir kitur. 2012 m. kompozitoriaus kūrinys „Never Ignore the Cosmic Ocean“ simfoniniam orkestrui nuskambėjo

žymiojoje Berlyno Konzerthaus koncertų salėje ir tapo reikšmingu įvykiu jo karjeros kelyje. Gelgato muzikos klausėsi ir Popiežius Pranciškus, ir Dalai Lama, ir Norvegijos Karalienė Sonja bei daugelio Europos šalių prezidentai.

B'ART festivalyje Gelgotas pirmą kartą koncertuos be scenos partnerių, be ansamblio ar orkestro, tiesiog sėdėdamas prie fortepijono. Pirmą kartą – taip asmeniškai, jautriai bei atvirai, jog koncertą galima vadinti autobiografiniu. Čia skambės fortepijoninės miniatiūros, gimusios iš svarbiausių jo kūrinių motyvų – nuo ankstyviausių iki pat „Vilniaus sarabandos“. Stam-bios simfoninės partitūros virs trapiais, emocingais ir meditatyviais muzikiniais momentais, susijungsiančiais į vientisą siuitą fortepijonui solo.

Pasak G. Gelgato, jo tikslas – ne atskleisti savo kūrybos evoliuciją, o bent trumpam klausytojus perkelti į kitą realybę: „Tikiuosi, jog koncerte nurims mintys ir prabus širdis. Jaučiu, kad šiandien, kai aplink tiek daug nerimo bei agresijos, tai – itin reikalinga“.

Tad nusiteikite ypatingai patirčiai, tarsi nukeliančiai į kūrėjo kambarį, kuriame jis improvizuoja savo artimiausių bičiulių ratui.

Visi festivalio koncertai prasidės temstant, kad žiurovai skambant garsams pamatytų nepakartojamą apšviestų griuvėsių reginį, kurį tradiciškai kurs šviesų dailininkas Valdas Latonas. Dirbęs festivalyje Vilnius Jazz, Operomanijos projektuose, Senajame Vilniaus teatre, kasmetinėje Muzikos salėje, b'ART festivalio atmosferą Valdas vadina savaip magiška. Pasak jo, unikali bažnyčios architektūra tampa įvairialypėmis, skirtingos faktūros dekoracijomis b'ART koncertams. Tad šviesos ir tamsos magiją ten aštuoniasdešimčia procentų sudaro pačios vietovės aura ir tik nedidelis jos išryškinimas. Atlikėjai šioje erdvėje sužimba kaip deimantinė istorija alsuojančių griuvėsių inkrustacija. „Tu nešvieti, tu tiesiog pastiprini ore tvyrančią energiją. Bartninkai – istoriškai galias tradicijas menanti vietovė, kuri kadaise kunigaikščiui Gediminui tiekė medų, mat garsėjo drevine bitininkyste ir suko labai gerą medų. Aš šitą nenusakomą miestelio aurą vadinu Suvalkijos Nida. Džiaugiosis, kad festivalio šviesų dizaino „standartu“ tapo ne efektų gausa, o pačios vietovės grožio išryškinimas“, – sako V. Latonas.

Dar vienu šių metų festivalio akcentu taps Petronėlės Mockienės paroda. Petronėlei yra virš devy-

niasdešimties. Egzistencinio „zoologijos sodo“ gyvūnų skulptūras ji pradėjo kurti išėjusi į pensiją, likusi viena. Pirmiausia kūrėja iš lentų sukala karkasą, jį apvynioja senais drabužiais, užtiesalais, pagalvėmis, taip suformuodama atpažįtamą siluetą. Tada apvynioja polietilenu, kad apsaugotų nuo kritulių, ir lengvu plastiko tinkleliu. Dekoruoja dirbtiniu kailiu, makrofleksu, dažo purškiamais dažais. Paslaptinę Šienlaukio kaimelio senolės kiemo gyvūnų festivalio metu apsigyvens Bartninkų bažnyčios griuvėsių erdvėje.

Festivalio organizatoriai ne mažiau už atlikėjų išskirtinumą didžiuojasi per metų metus užaugintu lankytojų pasitikėjimu ir jų pozityvumu. „Nesvarbu, koks oras, žengi žingsnį į festivalio teritoriją, ir pajunti magišką aurą. Atrodo, net vėjas nurimsta, lietūs aplenkia, nusileidžia mistinis rūkas, publikoje tvyro bendrystė ir šviesa. Tai gražiausias atsakas į rengėjų nuoširdumą“, – pasinerti į festivalio b'ART meditaciją po žvaigždėmis kviečia Aksana.

Projektą „b'ART“ iš dalies finansuoja Lietuvos kultūros taryba ir Vilkaviškio rajono savivaldybė, organizuoja Vilkaviškio kultūros centras. Bilietus galima įsigyti bilietai.lt ir Vilkaviškio kultūros centro kasoje.

Pranešimas žiniasklaidai

Dainiaus Čeplos nuotr.

Dainiaus Čeplos nuotr.

mmm.lt partnerių „Gyvenimas Šiaurėje“ tinklalaidės Marijampolės televizijos eteryje - dar **daugiau** įtraukiančio **turinio** kiekvienam!

@gyvenimassiaureje

TEIKIA visas
šienavimo
paslaugas
 (žolės pjovimas,
 vartymas, grėbimas, presavimas).

VYNIJOJA šienainio
 ir šieno ritinius.

Tel. 0 672 61 432,
0 672 73 189.

SIENŲ ŠILTINIMAS
į oro tarpus

Tel. 0 696 42 020

DOVANOJU
naują klausos
aparatą.
+370 646 04 605

**Trinkelių plovimas
ir atsijų užšlavimas**

Fasadų plovimas aukštu slėgiu
Langų bei baldų valymas

**Skambinkite numeriu
+370 640 46424**

Dirbame Marijampolėje
ir visoje apskrityje.

Malkos:
alksnis – beržas,
ažuolas, uosis,
skroblas, mišrios.
Suvalkijoje pristato
n e m o k a m a i.
Tel. +370 617 93 249

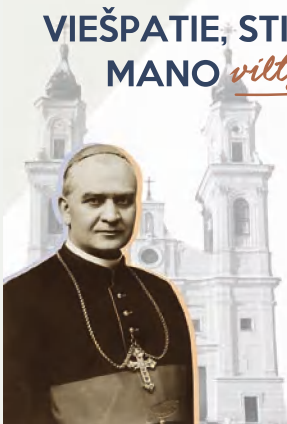
PERKA
Brangiausiai
Lietuvoje miškus
(brandžius, jaunus,
malkinius, iškirstus),
žemes, sodybas.
Tel.: +370 676 41155

An advertisement for Mobris.lt. At the top, the Mobris.lt logo is displayed in blue and black. Below it, the text 'NERIBOTI SMS, SKAMBUČIAI IR 5G INTERNETAS' is written in large, bold, white capital letters. The central image shows a woman with long dark hair, wearing a white and grey striped t-shirt, smiling and shouting into a white megaphone with a red handle. She is also holding a large black smartphone in her other hand, which displays '12 Eur' in blue text. The background is a solid red color. At the bottom, there are three blue rounded rectangular buttons containing the text 'info@mobris.lt', 'www.mobris.lt', and '+370 635 07000' in white.

Palaimintojo arkivyskupo Jurgio Matulaičio atlydai

Liepos 5-13 d. Marijampolės Šv. Arkangelo Mykolo bazilikoje

VIEŠPATIE, STIPRINK MANO *viltį*

PROGRAMA KASDIEN

11.00 val. Katechezė | liepos 6 d. liudijimai

11.30 val. Šv. Rožinio malda pal. Jurgio koplyčioje, Bazilikoje

12.00 val. Šv. Mišios Bazilikoje
Po jų agapė Marijonų vienuolyno sode

14.00 val. Užtarimo malda pal. Jurgio koplyčioje, Bazilikoje
išskyrus liepos 13 d.

15.00 val. Švč. Sakramento adoracija Lūginėje

PAL. JURGIO TĖVIŠKĖJE LŪGINĖJE

maldirininkai laukiami nuo 10.00 iki 18.00 val.

PAL. JURGIO MATULAIČIO MUZIEJUJE

lankytojai laukiami nuo 9.00 iki 16.00 val.

Liepos 5 d., šeštadienis

ATLAIČIŲ IŠVAKARĖS

Meldžiamės už j atlydus atvyksiančius piligrimus ir atlydusose tarnaujančius

18.00 val. Šv. Mišios Pal. Jurgio Matulaičio tėviškėje Lūginėje

Liepos 6 d., sekmadienis

MALDOS UŽ LIETUVĄ IR PADĖKOS UŽ MALONES DIENA

Meldžiamės už mūsų tėvynę Lietuvą ir dėkojame už palaimintojo Jurgio užtarimų patirtas malones

11.00 val. Liudijimai apie malones gautas Palaimintojo užtarimu

Liepos 7 d., pirmadienis

MALDOS UŽ TARNAUJANČIUS BENDRAJAM GĖRIUI DIENA

Meldžiamės už Krašto apsaugos, policijos, teisėsaugos, Priešgaisrinės gelbėjimo ir kitų bendro gėrio tarnybų darbuotojus

Liepos 8 d., antradienis

MALDOS UŽ JUDĖJIMUS IR BENDRUOMENES BAŽNYČIOJE DIENA

Meldžiamės už tikinčiųjų draugijų, maldos grupių, bendruomenių ir judėjimų narius

Liepos 9 d., trečiadienis

MALDOS UŽ ŠVIETIMO IR ŽINIASKLAIDOS DARBUOTOJUS DIENA

Meldžiamės už tikybos mokytojus, katechetus ir visus švietimo bei žiniasklaidos darbuotojus

Liepos 10 d., ketvirtadienis

MALDOS UŽ KUNIGUS IR PAŠVĘSTUOSIUS DIENA

Meldžiamės už vyskopus, kunigus, diakonus, seminaristus, vienuolius ir vienuoles bei pasauliečių institutų narius

Liepos 11 d., penktadienis

MALDOS UŽ MEDIKUS, SLAUGYTOJUS IR LIGONIUS DIENA

Meldžiamės už medikus ir slaugytojus, už ligonius ir neįgaluosius

VIDINIO IŠGYDYMŲ PAMALDOS

Meldžiamės už įvairių negalių ir priklausomybių varginamus žmones ir jų artimuosius

18.00 val. Šv. Mišios

19.00 val. Užtarimo malda ir šlovinimas

Liepos 12 d., šeštadienis

MALDOS UŽ ARTIMO MEILĖS LIUDYTOJUS DIENA

Meldžiamės už Carito narius, socialinius darbuotojus, savanorius ir visus tikėjimo bei artimo meilės liudytojus

PĖSČIŲJŲ PILIGRIMINIS ŽYGIS IŠ LŪGINĖS Į MARIJAMPOLĘ

9.00 val. Pradžios malda Pal. Jurgio Matulaičio koplyčioje Lūginėje

VIGILJA - MALDOS BUDĖJIMAS

Švč. Mergelės Marijos, Vilties Motinos, vakaras

20.00 val. Šv. Mišios

21.30 val. Šviesos kelias su Švč. Sakramentu miesto gatvėmis

23.00 - 7.30 val. Švč. Sakramento adoracija Bazilikoje

Liepos 13 d., sekmadienis

MALDOS UŽ TAIKĄ DIENA

Meldžiame taikos pasaulyje, ypač Ukrainoje ir Šv. Žemėje, taip pat taikos ir santarvės mūsų Tėvynėje, mūsų šeimose ir mūsų širdyse

Rėmėjai

MANTINGA LABŲRŪBOS IR PAKABŲ FORTAS

Artigale

Savijautis

MARIJOS RADIJAS

Artuma

Daugiau informacijos: marijampolesbazilika.lt

Mieči marijampoliečiai,

pasibaigus LR Seimo pavasario sesijai noriu pristatyti vienus iš pagrindinių darbų, kuriuos pavyko įgyvendinti socialdemokratų daugumai Seime.

Visą šį laikotarpį tikslai buvo orientuoti į ekonomikos augimo, gynybos ir saugumo bei šeimų gerovės užtikrinimo didinimą.

LR Seimo narys Karolis Podolskis

10 svarbiausių darbų

Seimo pavasario sesijoje

- 1

Priimta II pensijų pakopos pertvarka – nebelieka priverstinio įtraukimo, įtvirtinamas savanoriškas dalyvavimas, sudaroma galimybė pasitraukti ir susigrąžinti pinigus.
- 2

Įsteigtas Kelių fondas – 2025 m. kelių infrastruktūrai skiriama rekordinė suma, apimanti strateginių, regioninių ir vietinių kelių bei tiltų atnaujinimą.
- 3

Inicijuotas priemonių už valstybės apmokėtas sveikatos priežiūros paslaugas atsakymas – pacientai neturi būti verčiami mokėti už tai, ką jau padengė valstybė.
- 4

Įtvirtintas visuomeninis elektros tiekimas. Pažeidžiamiems ir smulkiems vartotojams garantuojamos mažesnės kainos iki 2030 metų.
- 5

Pritarta siūlymui, kad ir trečiokai būtų maitinami nemokamai. Kitas žingsnis – nemokami pietūs visiems pradinukams. Taip bus stiprinamas socialinis teisingumas ir vaikų sveika mityba.
- 6

Įteisintas papildomas neapmokestinamasis pajamų dydis (NPD) už vaiką, kaip priemonė, padedanti šeimoms sutaupyti ir atliepanti vaikų auginimo išlaidas.
- 7

Steigiama Maisto taryba – nepriklausoma institucija, skirta sąžiningai kainodarai, sveiko maisto prieinamumui ir tiekimo grandinės skaidrumui užtikrinti.
- 8

Inicijuotas būsto paramos jaunoms šeimoms regionuose subsidijų didinimas, statybos galimybė ir reitingavimo pagal savivaldybių prisidėjimą atsisakymas.
- 9

Sustiprintas Valstybės gynybos fondas – užtikrinamas papildomas finansavimas kariniams pajėgumams, civilinei saugai ir strateginei infrastruktūrai.
- 10

Išplečiami mamadieniai ir tėvadieniai – papildomos poilsio dienos būtų taikomos tėvams, auginantiems vaikus iki 14 metų, siekiant stiprinti šeimos ryšius ir užkirsti kelią žalingiems įpročiams.

